Lietas arhīva Nr. C-2567-18/5
ECLI:LV:RPPT:2018:0228.C68256718.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2018.gada 28.februārī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa tiesnese M.Šalta
ar sekretāru U.Zeme
piedaloties pieteicējas pārstāvim I.Ciprusam
parādnieces pārstāvei L.Šaiterei
izskatījusi atklātā tiesas sēdē slēgtās AS "Vairema" pieteikumu par SIA „Eurolocks" juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanu.

Aprakstošā daļa

2018.gada 2.februārī tiesā saņemts slēgtās AS "Vairema" (turpmāk arī pieteicēja) pieteikums par SIA „Eurolocks" (turpmāk arī parādniece) maksātnespējas procesa pasludināšanu.

Pieteikumā norādīts, ka pieteicēja piegādājusi parādniecei preces saskaņā ar CMR pavadzīmēm un rēķiniem, maksājumi ir veikti daļēji. Parādniece nav samaksājusi parādu par precēm 12267,90 *euro*.

Pieteicēja ir aprēķinājusi likumiskos procentus par laika periodu 2017.gada 17.novembra līdz 2018.gada 31.janvārim 201,19 *euro* apmērā.

2017.gada 6.decembrī parādniecei nosūtīts brīdinājums par maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu. Parādniece pēc brīdinājuma saņemšanas pamatotus iebildumus pret prasījumu nav cēlusi, jo iebildumos izteiktie apstākļi nav patiesi un tie nav pierādīti.

Pieteikumā lūgts pasludināt juridiskas personas SIA „Eurolocks" maksātnespējas procesu.

Pieteikums pamatots ar Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 2.punktu, 60.panta pirmās daļas 1.punktu, Civilprocesa likuma $363.^{1}$, $363.^{2}$, $363.^{3}$, $363.^{4}$pantiem.

2018.gada 7.februārī tiesā saņemts Maksātnespējas administrācijas priekšlikums par parādnieces administratoru iecelt sertificētu administratori Evu Ķibermani.

2018.gada 12.februārī tiesā saņemti parādnieces iebildumi, kuros norādīts, ka parādniece pieteikumu neatzīst.

Starp pusēm notika savstarpēja piegāde ar norēķiniem ieskaita kārtībā. Attiecīgi pieteicējas veiktais pasūtījums, kas bija mazākā apmērā un parādnieces veiktais pasūtījums būtiski lielākā apmērā tika apmaksāts naudā un dzēsts ieskaitījuma kārtībā.

Pieteicēja ar 2017.gada oktobri pārtrauca preču piegādi un pasūtījumu veikšanu parādniecei, kā rezultātā izveidojās parāds pieteikumā norādītajā apmērā.

Sakarā ar sadarbības pārtraukšanu pieteicēja tika informēta, ka parādniece nosūtīs uz nepārdotās un piegādātās preces 12222,22 *euro* vērtībā, kas nosegtu praktiski visu parāda summu. Parādniece atgrieza pieteicējai preci, bet pieteicēja atteicās to pieņemt.

Starp pusēm pastāv strīds par saistības izpildi, samaksu naudā vai atgriežot preci piegādātājam. Nav pamata uzskatīt, ka parādniece ir nonākusi finansiālās grūtībās. Parādniece uzskata, ka starp pusēm pastāv strīds, kurš ir risināms prasības kārtībā.

Parādniece 2016.gadā strādājusi ar 58892 *euro* peļņu. No operatīvās bilances par 2017.gadu redzams, ka parādnieces apgrozāmo līdzekļu vērtība sastāda 829124 *euro*, bet īstermiņa saistību vērtība sastāda 409638 *euro*. Parādnieces bankas kontā ir pietiekoši naudas līdzekļi, kas sastāda 38709,83 *euro*. Parādniecei nav nodokļu parādu.

Pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu uzturēja uz pieteikumā norādītājiem apstākļiem. Papildus paskaidroja, ka starp pusēm nav vienošanās par savstarpēju ieskaitu.

Parādnieces pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, sniedza paskaidrojumus atbilstoši rakstveida paskaidrojumos norādītajam. Lūdza pieteikumu noraidīt.

Motīvu daļa

Uzklausījusi pieteicējas pārstāvja un parādnieces pārstāves paskaidrojumus, pārbaudījusi pieteikumu un tam pievienotos materiālus, tiesa atzīst, ka pieteikums ir noraidāms šādu apstākļu dēļ.

Civilprocesa likuma $363.^{11}$ panta pirmā daļa nosaka, ka kreditora iesniegto maksātnespējas procesa pieteikumu tiesa izskata 15 dienu laikā no lietas ierosināšanas dienas. Uz tiesas sēdi aicina maksātnespējas procesa pieteikuma iesniedzēju un parādnieku. Ja vienā tiesvedībā apvienoti vairāku kreditoru maksātnespējas procesa pieteikumi, uz tiesas sēdi aicina tos pieteikuma iesniedzējus, kuriem par tiesas sēdi ir iespējams paziņot vismaz septiņas dienas pirms attiecīgās sēdes. Šo personu neierašanās nav šķērslis lietas izskatīšanai.

Maksātnespēja likuma 60.panta pirmā daļas 1.punkts nosaka, ka juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu šajā likumā paredzētajos gadījumos tiesai var iesniegt kreditors vai kreditori, ja pastāv kāda no šā likuma 57.panta pirmās daļas 1., 2., 3. vai 4.punktā minētajām juridiskās personas maksātnespējas procesa pazīmēm.

Maksātnespējas likuma 57.panta 2.punkts nosaka, ka parādnieks – sabiedrība ar ierobežotu atbildību vai akciju sabiedrība – nav nokārtojis vienu vai vairākas parādsaistības, no kurām pamatparāda summa atsevišķi vai kopā pārsniedz 4268 *euro* un kurām ir iestājies izpildes termiņš, un kreditors vai kreditori ir izsnieguši vai nosūtījuši uz parādnieka juridisko adresi sūtītāja apmaksātu brīdinājumu par savu nodomu iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, un parādnieks triju nedēļu laikā pēc brīdinājuma nodošanas pasta komersantam nav samaksājis parādu vai nav cēlis pamatotus iebildumus pret prasījumu.

Civilprocesa likuma $363.^{13}$ panta otrā daļa nosaka, ka tiesa pasludina juridiskās personas maksātnespējas procesu, ja tā pieteikuma izskatīšanas dienā konstatē pieteikumā norādīto maksātnespējas procesa pazīmi.

Lietas materiāliem ir pievienoti septiņi rēķini, kurus parādniece neesot apmaksājusi, un tieši:

2017.gada 18.augusta rēķins Nr.EKS20200260 par summu 6344,23 *euro*;

2017.gada 23.augusta rēķins Nr.EKS20200267 par summu 219,72 *euro*;

2017.gada 4.septembra rēķins Nr.EKS20200281 par summu 1576,65 *euro*;
2017.gada 4.septembra rēķins Nr.EKS20200282 par summu 951,01 *euro*;
2017.gada 15.septembra rēķins Nr.EKS20200316 par summu 118,90 *euro*;
2017.gada 19.septembra rēķins Nr.EKS20200323 par summu 1075,702 *euro*;
2017.gada 3.oktobra rēķins Nr.EKS20200351 par summu 4709,45 *euro*.

Starp pusēm nav strīda, ka parādniecei ir parādsaistības pieteicējai par neapmaksātajiem rēķiniem 12267,90 *euro* apmērā. Tā pat pieteicēja ir aprēķinājusi likumiskos procentus par laika periodu 2017.gada 17.novembra līdz 2018.gada 31.janvārim 201,19 *euro* apmērā.

Pieteicēja 2017.gada 5.decembrī ir nosūtījusi uz parādnieces juridisko adresi brīdinājumu par saistību izpildi un maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu. Lietā nav strīda, ka parādniece ir saņēmusi sūtīto brīdinājumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 363.^{10}panta otro daļu parādniekam ir tiesības ne vēlāk kā trīs dienas līdz maksātnespējas procesa pieteikuma izskatīšanas dienai celt pamatotus iebildumus pret maksātnespējas procesa pieteikumā minēto prasījumu, tai skaitā sniegt pierādījumus par to, ka parādnieks spēj segt maksātnespējas procesa pieteikumā minētās parādsaistības.

Parādniece tiesā ir iesniegusi iebildumus par pieteicējas pieteikumu un parādsaistībām, kas izriet no pieciem no pieteicējas norādītajiem rēķiniem.

Tiesa atzīst, ka, lai varētu pasludināt parādnieka maksātnespējas procesu, ir jākonstatē, ka parādnieka iebildumi ir formāli un acīmredzami vērsti uz izvairīšanos no maksātnespējas procesa pasludināšanas, jo parādnieka maksātnespējas pasludināšana ir iespējama tikai tad, ja parādnieks nepilda saistības, par kurām nav strīda.

Tiesa atzīst, ka par Maksātnespējas likuma 57.panta 2.punktā norādītajiem parādniekam pamatotajiem iebildumiem ir uzskatāmi tādi parādnieka iebildumi pret prasījumu, ja šiem iebildumiem ir sniegts pamatojums, t.i. parādnieks ir pamatojis to, kādēļ viņa ieskatā prasījums nav pamatots. Tātad par nepamatotiem iebildumiem būtu atzīstami tādi iebildumi, kas izteikti tikai formas pēc, nepamatojot savu viedokli. Tiesa atzīst, ka maksātnespējas procesa ietvaros nav izvērtējams, vai parādnieka izteiktie iebildumi ir pamatoti pēc būtības, bet šo iebildumu izvērtēšana ir prasības kārtībā izskatāma prasījuma priekšmets.

Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 7.marta spriedumā lietā Nr.SPC- 25/2012 norādīts, ka tiesai, izskatot maksātnespējas procesa pieteikumu, nav pēc būtības jāizšķir strīds par kreditora un parādnieka saistību pastāvēšanu, bet tikai jāvērtē, vai iebildumi, ko parādnieks cēlis, ir tādi, kas liek apšaubīt to, ka parāda nemaksāšanas vienīgais iemesls ir parādnieka nespēja samaksāt. Savukārt Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 7.marta spriedumā lietā Nr.SPC-25/2012 norādīts, ka maksātnespējas procesa lietā par nepamatotiem būtu uzskatāmi tikai tādi iebildumi, kas ir formāli, ar pierādījumiem neapstiprināti un acīmredzami vērsti tikai uz to, lai faktiski maksātnespējīgs parādnieks izvairītos no maksātnespējas procesa pasludināšanas.

Tiesa ņem vērā to, ka maksātnespējas kā sevišķās tiesāšanās kārtības lietā tiesai ir liegta iespēja pēc būtības izšķirt parādnieka un kreditora strīda pamatotību un parādnieka iebildumu izvērtēšanu pēc būtības ir ārpus sevišķas tiesāšanās kārtības robežām. Līdz ar to tiesa, vērtējot parādnieka iebildumu pamatotību Maksātnespējas likuma 57.panta 2.punkta un Civilprocesa likuma 363.^{13} panta devītās daļas izpratnē, nedrīkst tulkot jēdzienu "pamatotība" tā, kā tas parasti tiek tulkots, izskatot lietu prasības kārtībā – kā iebildumu juridisko pamatotību un ticamību tādā pakāpē, kāda prasa strīda izšķiršana pēc būtības.

Parādniece neapstrīd, ka tai ir parādsaistības pieteicējai, bet tiek apstrīdētā parāda samaksas kārtība.

Starp pusēm ir bijusi mutiska vienošanās par preču piegādes līguma noteikumiem. Līdz šim pieteicēja piegādāja preci parādniecei realizēšanai Latvijā, savukārt parādniece piegādāja preci pieteicējai realizēšanai Lietuvā.

Puses vienmēr ir norēķinājušās ar savstarpējiem ieskaitiem. Turklāt, pieteicēja vienmēr ir pieņēmusi atgriezto nekvalitatīvo preci no parādnieces.

Parādniece nosūtījusi pieteicējai paziņojumu, norādot, ka sakarā ar zemo preces kvalitāti, tiek atgriezta saņemtā prece, un tā tiks nogādāta pieteicējas noliktavā 2017.gada 6.decembrī. Sūtījumu pieteicēja ir saņēmusi.

Lietas materiāliem ir pievienoti trīs rēķini un attiecīgi CMR pavadzīmes, no kurām redzams, ka parādniece ir atgriezusi pieteicējai preci, savukārt pieteicēja to ir atteikusies pieņemt.

Tiesa, izvērtējot parādnieces izvirzītos iebildumus, atzīst tos par tādiem, kas ir pamatoti, jo, iesniedzot iebildumus pret maksātnespējas procesa pasludināšanu, parādniece ir norādījusi iemeslus, kuru dēļ uzskata, ka pieteicējas prasījums par parāda samaksu ir nepamatots, savos iebildumos norādot uz apstākļiem, kas parādnieces ieskatā ir pietiekami.

Šādus pašus iebildumus parādniece ir sniegusi arī uz pieteicējas 2017.gada 5.decembra brīdinājumu par maksātnespējas procesa iesniegšanu.

Līdz ar to tiesas ieskatā šādus parādnieces iebildumus nevar atzīt par tādiem, kas vērsti tikai uz izvairīšanos no maksātnespējas procesa pasludināšanas. Tiesa atzīst, ka parādnieces iebildumi pret prasību nav formāli, jo starp pusēm pastāv strīds par saistībām.

Maksātnespējas procesa institūta izmantošana ātrākai un efektīvākai parādu atgūšanai vai arī kā alternatīva prasības tiesvedībai nav pieļaujama, jo atbilstoši Maksātnespējas likuma 1.pantam maksātnespējas procesa mērķis ir veicināt finansiālās grūtībās nonākuša parādnieka saistību izpildi un, ja iespējams, maksātnespējas atjaunošanu.

Parādniece tiesai ir iesniegusi konta izdruku par stāvokli uz 2018.gada 11.februāri no kuras redzams, ka parādnieces kontā ir naudas līdzekļi 38709,83 *euro* apmērā. Tā pat no operatīvās bilances par stāvokli uz 2017.gada 31.decembri redzams, ka parādnieces peļņa pārskata gadā ir 74508 *euro*.

Tādejādi papildus tiesa konstatē, ka parādnieces naudas nemaksāšanas iemesls nav tās nespēja samaksāt, un tā iebildumi vērtējami kā pamatoti.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 363.^{13} panta otro daļu tiesa pasludina juridiskās personas maksātnespējas procesu, ja tā pieteikuma izskatīšanas dienā konstatē pieteikumā norādīto maksātnespējas procesa pazīmi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 363.^{13} panta devītās daļas noteikumiem tiesa noraida maksātnespējas procesa pieteikumu, kas iesniegts atbilstoši Maksātnespējas likuma 57.panta 2. un 3.punktā minētajai maksātnespējas procesa pazīmei, ja tā konstatē, ka ne vēlāk kā trīs dienas līdz lietas izskatīšanas dienai parādnieks ir cēlis pamatotus iebildumus pret maksātnespējas procesa pieteikumā minēto prasījumu vai ka parādsaistības, par kurām iesniegts maksātnespējas procesa pieteikums, ir segtas pilnā apmērā.

Tiesa atzīst, ka šobrīd nav iespējams konstatēt, ka parādniecei pastāv Maksātnespējas likuma 57.panta 2.punktā norādītā maksātnespējas procesa pazīme, jo parādniece ir sniegusi pamatotus iebildumus pret pieteikto prasījumu.

Tādējādi iesniegtais maksātnespējas procesa pieteikums ir noraidāms, bet parādnieces maksātnespējas procesa lieta ir izbeidzama.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 363.^{13} panta devīto daļu, ja pieteikumā norādītā maksātnespējas procesa pazīme netiek konstatēta, tiesa maksātnespējas procesa pieteikumu noraida un izbeidz juridiskās personas maksātnespējas procesa lietu, kā arī izlemj jautājumu, vai maksātnespējas procesa pieteikums atzīstams par nepamatotu vai apzināti nepatiesu.

Tiesa atzīst, ka pieteicējas iesniegtais pieteikums atzīstams par nepamatotu. Tomēr tiesa nekonstatē tādus apstākļus, kas ļautu atzīt pieteikumu par apzināti nepatiesu.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 62.panta piektās daļas 1.punktu juridiskās personas maksātnespējas procesa depozīts juridiskās personas

maksātnespējas procesa pieteikuma iesniedzējam netiek atmaksāts, ja juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikums ir bijis nepamatots vai apzināti nepatiess. Saskaņā ar minētā panta sesto daļu šā panta piektajā daļā noteiktajos gadījumos iemaksātais depozīts ieskaitāms Valsts kasē.

Ņemot vērā, ka maksātnespējas process pieteikums ir nepamatots, pieteicējas iemaksātais depozīts 860 *euro* apmērā, kas 2018.gada 2.februārī iemaksāts Maksātnespējas administrācijas Valsts kases kontā Nr.LV34TREL8190495015000, ieskaitāms Valsts kasē.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 363.[11], 363.[13] pantu tiesa

nosprieda:

noraidīt un atzīt par nepamatotu slēgtās AS "Vairema" pieteikumu par SIA „Eurolocks" juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanu.

Izbeigt SIA „Eurolocks", reģistrācijas Nr.40003694978, maksātnespējas procesa lietu.

Ieskaitīt Valsts kasē juridiskās personas maksātnespējas procesa depozītu 860 *euro* (astoņi simti *euro* 60 *euro* centi), kas 2018.gada 2.februārī iemaksāts Maksātnespējas administrācijas Valsts kases kontā Nr.LV34TREL8190495015000.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā.

Tiesnese M.Šalta